

Bygningspolitikken og virkemidler

Ett notat skrevet av Ola Øyen til KR D, med kopi til LMD

OVERORDNET:

Vi skal ha bygningspolitisk hovedsatsning i klima sammenhengen for lavt energiforbruk i tilvirkning, drift og avhending nybygg og en økt CO2 binding i byggeri.

Dvs ett av hovedområdene er økt trebruk ved at 0,9 tonn CO2 bindes direkte pr m3 konstruksjonsvirke og 1,1 tonn forsinket frigivelse ved bruk av tre i bygg. Totalt 2 tonn pr forbrukt m3 konstruksjonsvirke i bygg

Videre innebærer det økt fokus på tekniske forskrifter vedrørende materialers termiske egenskaper, byggets evne til å holde på sin energi og byggets egenskaper for å skaffe fornybar energi til både teknisk drift og til oppvarming.

Tiltak og virkemidler direkte mot bygningspolitikken

- **Økt bruk av gode termiske- og CO2 nøytrale materialer i bygg**
 - Treinnovasjonsprogrammet forsterkes med fokus på leverandørkjede utvikling av massive trekonstruksjoner i bolig, industri, forretning og samferdsel. Denne bransjen inne tremekanisk sektor er umoden og må utvikles for å kunne gi konkurransedrevet introduksjon av økt massive trekonstruksjoner i bygg
 - Virkemiddelbruken i ved bygging i landbruket gjennom BU skal favorisere trebruk ved høyere tilskudds sats
 - Tekniske forskrifter skrives slik at den robuste modellen (med termiske egenskaper i materialet, kjøpt energi og seksjonering av bygget) blir hensyntatt og favorisert i byggesaker. Sammenstillinger viser at den robuste modellen finnes, og at den kan brukes. Likeledes viser bruken av den robuste modellen at vegger i massivtre blir tynnere enn tilsvarende passivhusstandard i Glava alt Rockwool. Dette kan vi dokumentere med litt tid og ressurser.
 -
- **Omdisponering og fortetting av eksisterende bebyggelse ved påbygg horisontalt, innimellom og påbygg oppå**
 - Plan og bygningsloven gir enklere og prioritert saksgang ved disse tiltakene. Det må være en prosess som hensyntar eksisterende bygningers egnethet iht omdisponering evt sanering. Nettopp dette punktet er viktig mht energiforbruk og generell forurensning.
 - Arealavgift innføres i byer hvor infrastrukturen belastes i byggeperioden (vil fremme rask byggetid og løsninger nevnt under tiltaket)
- **Stimulere til industrielt byggeri som sikrer kvalitet og utførelse iht forskrifter**
 - Gi finansielle insitamenter som fremmer rask byggetid
 - Gi økonomiske virkemidler til bedrifter som legger om til industriell prefabrikasjon av bygningsdeler
 - Ta inn i forskriftene kravet til tørre bygg og energiforbruket under oppføring. Dette vil fremme bruk av telt og rasjonelt byggeri.
- **Styrke offentlig bruk av tre som byggemateriale**
 - Skjerpe handlingspunktet om trebruk i bygg i klimaplanene i kommunene

- Bygg over en viss investeringsstørrelse skal kvalitetssikres sentralt mht anskaffelsen for å sikre ny materialbruk og CO2 (ref LuNO)
- **Stimulere til lavenergidrevet utvikling i bygging av nye boliger og i rehabilitering fram til 2015, hvor dagens betegnelse for energimerket A skal gjelde (nå gjelder dette fra 2019)**
 - Styre Husbanken til mer totalitet i klimariktig energibruk og materialbruk, samt gi enda bedre vilkår for lån til nybygg som dekkes av klimariktig energibruk og materialbruk
 - Gi Enova større virkemidler til prosjektutvikling innen nye byggeformer som gir bidrag til fornybar materialbruk og fornybar energi
 - Samspille byggnæringen, Enova mfl og forskningsmiljøene sterkere gjennom tildelingen av midler fra Norges Forskningsråd
 - Øke de økonomiske rammene til Norges Forskningsråd øremerket denne satsningen og den mer koordinerende oppgaven

Tiltak og virkemidler mot andre sektorer i klimameldingen

- **Legge til rette for eksport av norske byggekonsepter**
 - Ruste IN/Eksportrådet for markedsrapporter, hvor næringen er med og kvalitetssikrer konklusjonene og strategiene
 - Gi økonomiske virkemidler til norske leverandørkjeder som vil og kan eksportere
 - Etablere en partnermodell i utlandet som kan ta i mot norske leverandørkjeder
- **Utvikle en CO2 basert industripolitikk med fokus på fornybare materialer**
 - Innføre CO2 avgifter for materialbruk
 - Kreve livsløpsanalyser på alle nybygg fra 2015
 - Gi økonomiske virkemidler til industri som relokaliserer iht redusert transport og CO2 utslipp
 - Utvikle en skatte- og avgiftspolitik som kjører lavnivå i grynderbedrifter som tenker lavCO2 og industrielt
- **Minske langtransport av CO2 negative materialer**
 - Biltransport avgiftsbelegges mer i forhold til togtransport
 - Visse typer transport, som byggematerialer) avgiftsbelastes mer pr km.
- **Stimulere skogsiden til å utvikle råstoff for trebyggeri og nye verdikjeder som samlet med den tremekaniske næringa fremmer økt bruk av tre og en bedre CO2 balanse**
 - Etablere eget skogbransjeprojekt som skal utvikle råvare spesifikasjoner iht sluttbruken og som skal etablere en råvarestrategi for skurtømmer, massevirke og energivirke som samlet gir optimal CO2 effekt og økt verdiskapning tilbake til skogen (slik at det er bedre butikk å drive et økonomisk skogbruk)
 - Øke innsatsen i FoU innen skogbruket med produksjons strategier og produksjonsmodeller i ungskogpleie og tynning for på den måten å kunne produsere framtidig råstoff for flerer formål og hvor selvtynning og omløpstid går ned i de skogbestandene som ikke skal vernes eller som er vanskelig tilgjengelige
 - Gi økonomiske virkemidler til skogbaserte foretak som utvikler nye verdikjeder, produkter el som bidrar til den samlede CO2 politikken (ex: bioetanol, hytter etc)